

DOREL SIBII

CUM AM GĂSIT-O PE
ILEANA COSÎNZEANA

editura facla

**Volum ilustrat
de
TATIANA APAHIDEANU**

virtual-project.eu
== aladrian ==

DOREL SIBII

**CUM AM GĂSIT-O
PE
ILEANA COSÎNZEANA**

**EDITURA FACLA
TIMIȘOARA, 1979**

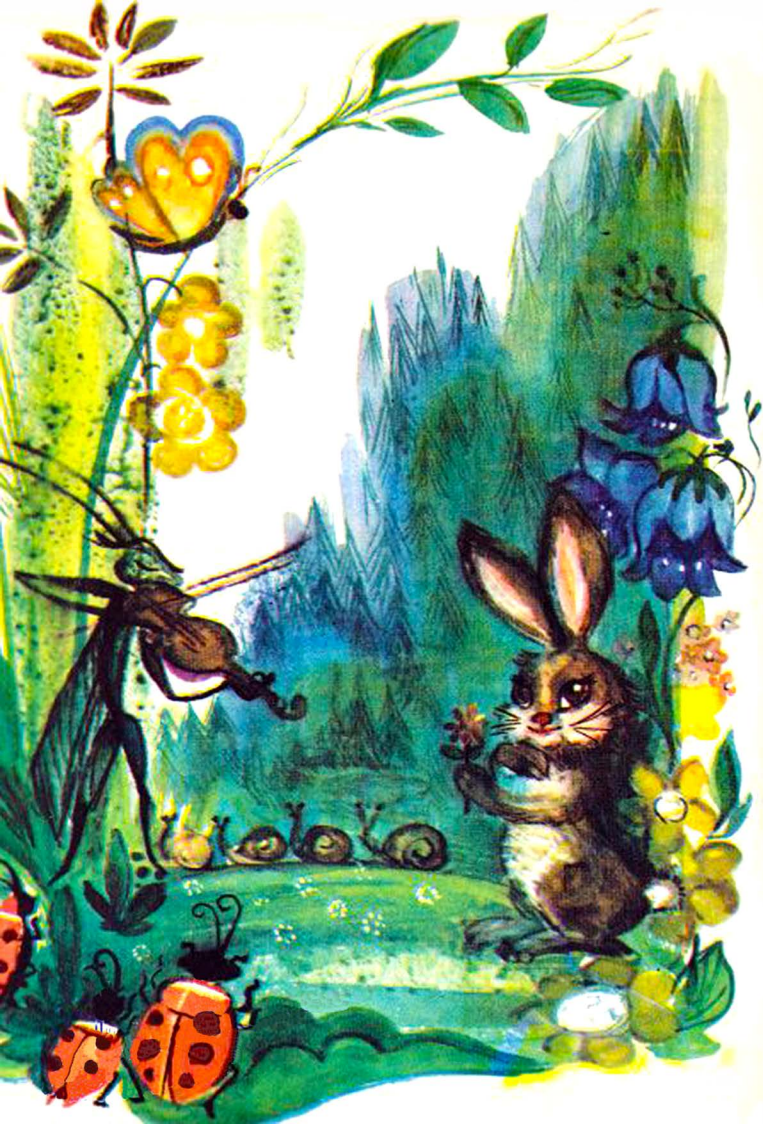
scrisoare
căt-re
copii...

Am început să vă scriu, chiar dacă știu că nu toți reușiți scrisoarea aceasta să o citiți. De aceea, cei care nu sînteți încă școlari, rugați-vă de cei mari, și citiți „plicii” o să aflați tot ce-i aici.

Dar în această scrisoare vreau să vă pun o întrebare: știți că eu pot face orice vrăjitorie? Dacă nu ați știut, nu-i nimic. V-o spun ca să se știe. Aflați că făcînd un semn, de care nimeni nu are habar, se adună la mine toate cuvintele din dicționar. Ce este acela un dicționar? Am să vă spun îndată: este locul unde cuvintele stau și așteaptă... Nu știți ce așteaptă? Așteaptă să fie scoase afară, pentru a fi schimbate între voi, bunăoară. Dar pentru că unii sînt mici și încă nu știu să le scoată de aici, și pentru că eu sînt meșter în toate, m-am gîndit ca pe cele mai frumoase să le adun la mine într-o noapte. Apoi să le combin între ele pînă ajung să fie mai bune ca niște caramelle. După aceea citiți și ziceți „pește” le introduc într-o poveste. Sau plimbînd stiloul pe coala de hîrtie, cuvintele descoperă o melodie. Melodia asta le place și le interesează. Altfel cum puteți să vă explicați că se apucă și dansează? În timpul dansului ele dau dovadă de multă-multă fantezie și, încet-încet, se transformă în poezie. Cine le ascultă află multe minunății, pe care nu le știu alți copii. Ele vorbesc despre șoriceii lăudăroși, dar care de fapt sînt niște fricoși. Sau despre un ursuleț, care, atunci cînd sînteți plecați de acasă, are grijă de păpușa cea mai frumoasă. Iar cînd o să vă întoarceți de la gimnastică, vă va spune cum s-a comportat păpușa plastică. Tot prin cuvintele pe care vi le voi transmite, veți simți de-adevăratelea nisipul fierbinte, pe care ne vom juca la vară, de dimineață pînă-n seară. Nu e vorba de nisipul de la ștrand, acela dacă vreți să știți, nici nu e așa de cald. Ci de nisipul fin de la mare, încălzit puternic de soare. Și mai aflați că tot prin cuvinte, cine le ascultă și este cuminte, va călători de la munte la mare cocoțat la o broască țestoasă-n spinare.

Și acum doar un lucru vă mai spun: să ciuliți urechile bine, că deja au pornit cuvintele înspre voi, de la mine.

SĂ COBORÎM LA CÎMPIE

Copii, intii vă propun o călătorie prin cîmpie. Invit pe toți, dar mai ales pe cei de la munte, care despre șes nu știu prea multe. Pentru a coborî nu vom folosi norul, nici toboganul și nici planorul. Vom ajunge cu o ciocirlie. Despre ea se știe că se înalță atît de tare, încît poate privi peste munte la mare. Și acum să ne ținem de cite o pană, fiindcă vom aluneca prin aer, ca săpunul în vană.

Să nu-i luați pe stejari, chiar dacă spun că sînt mari.

Acolo unde mergem, copacii sînt mici. În orice caz, pe lingă brazii ce cresc la munte, sînt niște pitici. Și apoi drumul este anevios, pentru că se merge numai pe jos.

Între sate, melcii poartă casele în spate. Veți vedea cum greierii cîntă la vioară, ca să nu se plictisească și să moară. Vom întîlni și buburuze frumos colorate, dar cam mofluze.

Nu e nevoie să mergem grupați, pentru că nu vom fi apostrofați. Deci, nu în șir indian ca la munte și cu mine în frunte. Fiind multe furnici, rog să nu vă rătăciți. Andreea, să nu rămii singură, că te mîncă fără lingură!

Să călcăm cu atenție pe iarba moale, fiindcă s-ar putea să întîlnim un iepure-n cale. El ne este de mare folos, dacă vrem să nu mergem pe jos. Îl vom călări ca pe un cal și din urechi îi vom face un ham. Datorită lui vom vedea bunătați cu sacul, dar nu le vom atinge că ne stricăm stomacul. Și pentru că aici este foarte cald, ne vom opri lingă un gard. Cu apa de la fîntină ne vom spăla pe ochi și pe mină. Aflați că după multă alergătură, pentru băut nici nu e bună.

Apoi, iar la iepuraș în spinare și vom alerga pînă în zare.

Spre seară, dacă unul din noi o să dorească, Urechiatul ne va servi o ciorbă vinătorească.

Acum, haideți, despre morcovi să vorbim, ca să putem să-l păcălim. După aceea în spinare sus, să vedem tot ce v-am spus.

DESPRE APELE CURGĂTOARE

Uite, astăzi am liber citva timp, așa că vă invit cu mine la Mureș, dar vă rog să vă grăbiți, adică să veniți ca un iureș.

Riul acesta, destul de mare, pleacă din munți „alungat” de izvoare. Și știți de ce se întâmplă așa? Pentru că izvoarele întotdeauna plănuiesc ceva! Ele trimit un riu intenționat, pentru ca geografia să le păstreze numele neapărat. De pildă, cei doi frați, Oltul și Mureșul, au fost alungați de același izvor, din Carpați. Meritul îi este cu atât mai mare, cu cât alungă mai multe ape curgătoare.

Și acum, spuneți și voi ce s-ar întâmpla, de nu le-ar alunga? În loc să avem riul Mureș, care nu-i un riu oarecare, ne-am trezi numai cu ape stătătoare. Și astfel geografia n-ar mai stăruia să păstreze numele izvorului, fie el oricare ar fi. Și, în plus, bunicii n-ar avea altceva de făcut, decât să vă culce, cînd de fapt ei au datoria să vă „incurce”. Adică să nu vă lase pe lingă mal, că puteți ajunge sub un val.

Să știți că la Mureș, ca și la mare, se găsesc ultraviolete pornite din soare. Ele aleargă printre copii și, cu pensule mici și invizibile, le fac pieile arămii. Lucrul acesta este foarte sănătos, nu numai pentru piele ci și pentru os. Adică, pe lingă faptul că ne bronham, datorită razelor ne și fortificăm. Dar să nu stăm peste măsură, că se întâmplă lucruri de altă natură. Odată, un copil vrînd să se bronzeze, a stat prea mult într-un loc și . . . a luat foc. (Ei, nu chiar de tot!) S-au folosit atunci iaurt și comprese, pentru a-i stinge pielea ce se aprinsese.

SCAMATORIE

Copii, astăzi vă învăț o scamatorie, pe bază de păpădie. Dacă veți urma sfaturile mele, timp de un ceas, veți fi prefăcuți în păsărele. Așa că, atenție la indicații, pentru a nu se ivi complicații. (Odată, un copil, în loc să ajungă pasăre, s-a prefăcut într-un bob de mazăre. Și astfel ajunse, măi frate, într-o păstaie, lingă boabele adevărate. Putea foarte ușor să se trezească în cratița de pe cuptor. Pe semne că avu mare noroc, scăpând de cratiță și de foc.)

Toți copiii vor introduce în sin puf de păpădie și puțin fin. Apoi, cu brațele întinse ca aripile de cocori, vă veți învîrți pe loc, de șapte ori. După asta, culcați pe iarba moale, veți aștepta să vă incolțească aripioare. Inchizînd ochii, vă rog să vă imaginați că ați ajuns în văzduh și planați. (Cine va spune că sînt vorbe goale, n-are decît să rămînă în iarba moale!)

Copiii care vor face tot ce le-am spus, vor vedea casele și copacii tocmai de sus. Să știți că este foarte plăcut să zbori, însă numai sub nori. Oricine de ei va trece, foarte ușor poate să se înece. (Dealtfel, norii sînt apa din cer, adică vaporii.)

După un ceas de zbor, veți cobori în iarbă, foarte ușor. Dar, totuși scamatoriei mele, veți simți tot ce simt niște păsărele. Ajunși din nou la locurile voastre, privind la cer, vă veți vedea urmele albastre.

Așadar, puf de păpădie și puțin fin, toți copiii își vor pune în sin...

NOI CUNOȘTINȚE

Și pentru că afară este atît de cald, încît s-au topit și desenele de pe asfalt, să intrăm în riu, cit mai adînc, adică mult peste briu. La ceasul infierbîntat cînd pămîntul își simte gitlejul uscat, bunicii ar da bani grei să poată veni și ei. Dar mi-a spus mie un pește că pe bunici nu-i primește.

Viețuitoarele de aici nu se înțeleg decît cu cei mici. Așa că bildibic, pină în adînc. Nu înainte însă de a ne lua măștile noastre acvatice, care ne așteaptă colea. Prin tubul de cauciuc putem inspira oxigen, fiecare cit vrem. Și acum, atenție că intrăm în această lume; minunată, pot spune.

Uite, nici nu ne-am scufundat bine că a și venit un pește la mine. Acest pește subțirel, **țiparul**, locuia într-o baltă cu alții ca el. Dar a fost nevoit să plece, pentru că balta a început să sece. Aici se simte la fel de bine, mai ales că are destul noroi, care-i convine. Il bucură faptul că ne poate fi ghid în această zi. Prea mult însă nu va merge cu noi, fiindcă trebuie să se întoarcă înapoi. Zice că se duce, puișorii să și-i culce. Aici puii de pește își ascultă părinții, firește. Și dacă ne gîndim un pic, ne amintim că peștele mare inghite pe cel mic. Deci e explicabilă purtarea lor ireproșabilă. Aici nu vezi nici un pui umblind de capul lui, hai-hui. Au locul lor de joacă, din care niciodată nu pleacă. În caz de pericol, părinții trimit un semnal, dacă nu mă înșel, printr-un val. Mulțimea de pești atunci se ascunde într-un loc, unde răpitorii nu pot pătrunde. Cei ce rămîn departe de ai lor frați, riscă să fie mincați. De noi nu se tem, pentru că țiparul le-a spus cine sîntem. Uite cum vin înspre noi o mulțime de pești, ca un roi. Copii, pregătiți firimiturile să le stîmpărăm gurile.

Așa . . . acum putem și noi inota. Dar, vă rog, cit mai grupați, pentru că sîntem, doar, copii civilizați. N-aș vrea să aud șoapte cum că cei de pe uscat, adică noi, nu știu să se poarte.

Veniți aici unde riul a cotit, să vedeți ceva nemaipomenit. Apa fiind adîncă tare, în ea locuiește un pește mare. Ascultați un

pic și veți auzi cum apa clocotește, asemenea ceaiului în ibric. Zgomotul acesta, copii, vine din dormitorul peștelui de aci. Peștele amintit, dragii mei, doarme din patru zile tocmai trei. Când se trezește cască așa de tare, încît odată cu apa îi intră în gură și cîteva viețuitoare. Și, pentru că înghite orice peștișor, el este considerat, și numit, un **răpitor**. Iar pentru că doarme mai mult decît oricine, i se spune **somn**, chiar dacă nu-i convine. Uneori intră în parcul de joacă și înghite peștișorii de-o șchioapă. Am uitat să vă mai spun despre el că are niște mustăți mai lungi decît cele pe care le are bunicul lui Costel.

Acum vă las să coboriți printre pietre, atenți la tot ce aici se vede. După ce veți ieși la suprafață, vom discuta despre lucrurile ce nu le știți azi dimineață. Seara veți adormi mulțumiți, pentru că despre riu ați aflat tot ce doreați să știți.

POȘTAȘUL

Copii, voi ați văzut vreodată un poștaș? Exact: un nenea cu șapcă și geantă, ce aleargă, toată ziua prin oraș. Că îl cunoașteți, m-am lămurit, după cum ați gingurit. Însă despre el vreau să vă spun lucruri pe care le auziți doar acum. Acest nenea nu-și pierde vremea, cînd trebuie să-i ducă lui bunicul ziarul sau plicul. Să știți că nu face ca unii dintre voi, să aducă ziarul de marți tocmai joi. În geanta aceea mare, poartă știri pentru fiecare. Așa că, dacă nu ar fi poștașul, ar suferi foarte mult orașul. Înainte de a pleca pe sector, memorează foarte ușor . . . nu ca unii la școală, bunăoară, tabla înmulțirii sau o poezioară. Deci ziceam că ține minte, cui și în ce loc

vestea se trimite. În geanta aceea teribil de mare, le introduce într-o ordine pe fiecare. Apoi incalecă bicicleta cu două roți, pentru a putea ajunge la toți. Dragii mei, pentru a putea împlini această meserie, trebuie să se știe că poștașul are calități ce nu le găsești la toți. În primul rând este punctual, nu ca Neluțu cînd știe că va da extemporal. Apoi, memorează bine, din moment ce știu cui și ce i se cuvine. Este un sportiv desăvîrșit, pentru că nu se teme de vînt și ploaie și nici de gerul cumplit.

Orice copil dacă învață bine, și nu se face de rușine, poate ajunge poștaș chiar la el în comună, sau în oraș. Este însă exclus, dacă nu are calitățile pe care vi le-am spus. Să știți că meseria este foarte frumoasă, mai ales pentru că sinteți așteptați cu nerăbdare, în fiecare casă.

CUM AM GĂSIT-O PE ILEANA COSÎNZEANA

Ducind degetul la timplă, nu la nas cum se mai întâmplă, încercați să vă amintiți povestea aia, cind Baba Cotoroața (mîncă-o-ar Gaia!) a răpit-o pe Ileana Cosînzeana și numai Făt-Frumos a găsit-o.

Dar uitate, că din nou a fost răpită, de Baba nesuferită. Însă de astă dată, de noi a fost salvată. Peripețiile dacă vreți să le aflați, n-aveți decît să ascultați.

Pentru că o iubim, ne-am hotărît să pornim, spre cele nouă lunci, ca voinicul atunci. Să țineți însă cont că patru din cei opt eram în grupa mică și ne era destul de frică. În loc de cal năzdrăvan, am încălecat pe trotineta lui Bogdan . . .

Și ajungînd noi la prima luncă, iată un iepuraș cu o poruncă:

– Veți trece printr-un riu, cu frișcă pină la briu! Cine își va băga în el un degetel, pe loc se va preface în purcell!

Nu era vorba de un purcel adevărat, ci de unul de ciocolată, bun de mincat. Astfel puteam nimeri în burta altor copii. Dar noi știam că este o probă, pe care trebuia s-o trecem fără vorbă. Așa că ne-am abținut, chiar dacă frișca ne-am dorit-o mult. Și, de la cel mai mic, pină la cel mai mare am trecut această primă încercare.

La a doua luncă, din nou iepurașul cu altă poruncă:

– Veți merge două pagini din poveste, printr-o zăpușeală cum alta nu este!

Nu era ușor, ținînd seama că trotineta n-avea motor. Și, vai, nu apărură nici un tramvai. Și nici o broască țestoasă mai mare, să ne urcăm la ea în spinare. Ba, la un moment dat, Rodica dorea să se întoarcă la mămică. Noroc în Nicoleta, care i-a promis că o va plimba cu bicicleta.

La lunca a treia, care-a urmat, lucrurile s-au cam incurcat. Pentru că nu era nici un îmaș, nu a mai apărut cunoscutul iepuraș.

În schimb, dintr-un copac tare gros, ce avea o uşă, apăru o mătuşă. Semăna cu mătuşa lui Ioniţă, un băiat rău, de la altă grădiniţă. Ea ne cerea să-i spunem cite o poezie, sau chiar două, dacă se ştie. Şi pentru că Laura s-a împotmolit, am folosit un şiretlic. Ne-am pornit pe aplaudat, chiar dacă poezia nu s-a terminat. Pe semne că era surdă bătrinică, din moment ce nu ne-a mai spus nimica.

Lunca a patra şi a cincea au fost „floare la ureche”. Ne-am dovedit nişte isteţi fără pereche. Am întors două pagini dintr-o dată, scăpînd de balaurul care şi acum ne aşteaptă.

La a şasea luncă, pentru că au obosit, Mihaela şi Dănuţ au adormit. Şi pentru a nu avea grupul redus, ne-am apucat să strigăm: „Uite un urs!” Speriaţi, cei doi, au sărit în picioare. Aşa am reuşit să ne regrupăm şi să mergem în continuare. Pînă cînd, ajungînd pe o vale, întîlnirăm o lăcustă, care ronţăia tot ce întîlnea în cale. Vă spun drept că ne-a fost grozav de frică. Lăcusta nu era tocmai pitică. Era cam cît un carusel, şi dacă nu avea picioarele indoite, precis ajungea pînă la cer. Atunci şi Baba Cotoroaşa s-a ivit, avînd şi ea pretenţii la ronţait. Noi ne-am ascuns într-o vizuină de vulpe, plecată cine ştie pe unde. S-a întins o bătălie pe viaţă şi pe moarte, care a durat patru pagini de carte. Lăcusta cu picioare lungi, a sărit peste cinci lunci, aterizînd dincolo de copertă, într-o tîgaie pentru omletă. Atunci, Baba cea hoată, mincind îi veni greaţă. După zece minute, în sfîrşit, Cotoroaşa a murit.

Pînă la urmă am ajuns la Ileana Cosînzeana conduşi de o floare. Mare ne-a fost surpriza cînd am văzut că semăna leit cu tovarăşa educatoare.

ORĂȘELUL MINUNAT

Pentru că vacanța mare nu s-a terminat, vă propun să mergeți cu mine într-un loc minunat. Vă și spun unde, dacă imi promițeti că nu vă temeți de fel. Să știți că aici poate merge și cel mai mititel . . . Așadar, copii, vom vizita o stupină. Aceasta este locul unde se prepară mierea de albină. Ori ca să fiu înțeles bine, vă mai spun că vom vizita orășelul de albine. Rog grupul să nu fie alarmat. Nici unul nu va fi înțepat. Este adevărat că e dureroasă înțepătura lor, dar ele o folosesc numai împotriva dușmanilor. Și pentru că veni vorba de înțepătura cu ac, să vă spun cu ce preț o fac. Atunci cind acul și-l folosește, și viața albinei se sfirșește. Cauza fiind demnă, ea o face foarte ușor. De aceea albinele sint vestite pentru curajul și demnitatea lor. Noi însă e clar că nu le dușmănim, deci n-avem cum s-o pățim.

Ajunși, vă voi prezenta pe omul de la stupină care îngrijește pe fiecare albină. Vă întrebați cum? Am să vă spun acum. Intre el și orașul-stup s-a încheiat o convenție. Acum – să mă ascultați cu atenție –, aici trăiește regina Polena, . . . o albină mai mare. Ea este albina conducătoare. Împreună cu aceasta, omul s-a înțeles ca să i se dea lui mierea obținută de la culeș. În schimb, iarna, cind vine timpul geros el le va fi de mare folos. Le va amenaja căsuțele atit de iscusit, incit gerul nu va fi simțit. Apoi, cind le va fi sete și foame, le va servi cu sirop și bomboane. Uneori le duce în pastoral (este un fel de excursie făcută cu un autocar . . .). Tot el le apără de dușmanii cei mai de temut; adică de șoarecele Ronț-hoțomanul, păianjenul zis Pinzarul cel rău, ori de gindacul vârgat și increzut.

Intrarea în căsuțele lor se numește urdiniș. Aici o să vedeți cîteva albine care stau de pază, astfel că dușmanii nu pot intra nici pe furiș. Pe aici intră și ies doar harnicele culegătoare. Adică cele care zboară din floare în floare. Zboară din zori și pină în seară, întreaga zi de vară. Și lucrul acesta nu-i deloc ușor. Ele o fac, știind cit de importantă e munca lor. Să știți că majoritatea gizelor le aprecii-

ază. Cu atît mai mult omul, cu care și cooperează. De la ele putem învăța și o povață: fii harnic și vei fi apreciat în viață.

Dar înainte de a porni, am să vă spun un lucru care pe mulți vă va uimi. Credeți că albina găsește în floare mierea gata preparată? Nu, . . . nici vorbă, munca ei este mult mai complicată. De-aici extrage doar nectarul, nu cum cred unii dintre voi. După aceea se întoarce înapoi. Căsuța lor, este prevăzută cu un fel de bucătărie. Rețeta de preparare a mierii numai albina o știe. Ei, vedeți, multe se întimplă pînă se umplu cămăruțele cu șase pereți.

Printre zecile de albine veți observa și citeva mai mari. E drept, că foarte puține. Acestea nu sînt albine adevărate. Sînt trintorii, fără de care nu se poate. Ei fac parte din suita reginei Polena. Cînd siverana se plimbă, aceștia îi țin trenu.

Despre viața harnicelor albine vă pot spune multe, fiindcă le știu. Dar mai bine să le descoperim pe viu. Și pentru că nu se teme nici unul dintre copii, să mergem să vedem aceste minunății.

NOMAZII

Nu știu dacă poate fi vreo întîmplare, sau poate fi un lucru calculat. Sigur e că după ploaie, melcii ies totdeauna la plimbat. Poate că sînt niște nomazi, ce-și poartă casele-n spinare. Dar de ce doar după ploaie pleacă în viteză mare? Foarte interesant de văzut cum apar îndată ce potopul a trecut.

Eu cred că melcii știu una și bună: după ploaie tot urmează și un pic de vreme bună. Așa că, atunci cînd îi vedeți că pornesc toți la plimbare, nu uitați că vremea rea foarte curînd dispare.

MĂRUL

Cred că am aflat adevărul despre cum se ajunge la gustosul fruct, care este mărul. De la bun început trebuie reținut că e nevoie de un anume pom, sădit și îngrijit de copii ori de om. Acest pom se găsește în pădure, într-un loc îndepărtat, pe unde nu a umblat se-cure. Se zice că omul ajunge aici foarte rar, iar copiii deloc; nici chiar cei de pădurar.

În locul acesta întunecos, trăiește tatăl merilor – un copac înalt și cu trunchiul foarte gros. Marele-măr, numit Pădureț, este înconjurat de pomi mai mici, adică puiți. O dată, ori de două ori pe an, el oferă puiți celor ce vor sosi, pentru a-i duce acasă și a-i îngriji. Merele lui sînt mai mici decît cele din grădină, dar pline de semințe; acestea, căzînd pe pămînt, prind rădăcină. Așa se explică faptul că an de an ei se ridică. Un puiet sădit în grădină, unde este lumină și, îngrijit de noi ori de om, în scurt timp va ajunge un roditor pom. Fructul va fi destul de mare. În orice caz, nu cît un ou de struț (o pasăre nezburătoare).

Dar să vă spun ce păți profesorul Newton într-o bună zi. Stînd sub un măr, nu știu cauza pentru care, se trezi lovit de un fruct în creștet, destul de tare. Atunci, uimit peste măsură, se apucă să scrie o lege despre natură. Legea asta să știți, ne ajută mai mult decît gîndiți. Totuși ea sună destul de ciudat: „orice fruct în sus aruncat, trebuie să cadă pe pămînt neapărat”.

Despre măr să mai rețineți e bine, că îngrijit, așa cum se cuvine, iarna cînd este zăpadă și frig afară, fructele lui aurii ne așteaptă-n cămară. Și nu uitați că foarte ușor, orice copil roșu în obraz poate să ajungă un bun pomicultor.

BUNA CONVIEȚUIRE

Ați auzit voi, copii, cum cîntă pădurea la orgă în fiecare zi? Sau ați văzut cum pe muzica asta minunată dansează veverițele și iepurii și urșii laolaltă? Dar ciupercuțele care, cînd plouă, își deschid umbreluțele? Vai de mine (și vă rog să mă iertați că îndrăznesc), dar vouă multe cunoștințe vă lipsesc!

Acum repede cu mine în pădure, să o cunoaștem mai bine și să mîncăm niște mure. Să știți că peste noi mare noroc a dat, ajungînd aici tocmai cînd pădurea s-a deșteptat. Unde se odihnește? În cuiburi de păsări, firește! Acolo sus este în siguranță. Adică ferită de urs. Uneori visele îi sînt tulburate de păsările de noapte. Dar asta numai citeodată, cînd zburătoarele dau dovadă de purtare necivilizată. De pildă, bufnița, cînd prinde o rozătoare, strigă de bucurie parcă ar fi în pauza mare. Precis nu se gîndește că atunci cînd alții dorm nu se vorbește. Dar lasă, că și ea-i destul de pedepsită. Un copac o ține pe mînă, toată ziua pironită. Săraca de ea, să vedeți cum clipește, fiindcă soarele mereu o trezește.

Ei, și după ce o pasăre strigă „deșteptarea!”, toată pădurea începe mișcarea. Mai întii își trage rădăcinile pe picioare și-și îmbracă frunzele obișnuite sau cele de sărbătoare. Apoi, cîteva exerciții nu prea grele, pentru a cîștiga forță în trunchi și în rămurele. Aflați că în goana mare vîntul îi aduce în saci invizibili aer tare. Aici, mai mult ca în orice loc, toți se ajută reciproc. Cerul îi trimite rouă sub formă de picături, pentru ca toți copacii să se spele pe fețe și pe danturi. În schimb, pădurea îi trimite păsări pe o fereastră, pentru a-i rămîne culoarea albastră. Veverița îi va pune conuri și alune. Iarna însă, pădurea pe acestea le cedează animalelor care nu hibernează. Și atunci, cînd pădurea pierde frumoasa haină verde, ea primește de la Moș Gerilă una de zăpadă, cu mult mai caldă. Ve-deți, dragii mei, am putea lua exemplul de la ei. Toți locuitorii din pădurea minunată se ajută și, foarte rar, se mai ceartă. Și să nu-l uităm, copii, pe nenea pădurarul, care o îngrijește zi de zi. În așa

fel o îngrijește, încît pădurea niciodată nu se îmbolnăvește. Apoi, este știut că viețuitoarele nu au posibilitate să-și pună sare-n bucate. Atunci el, pădurarul, transportă bucăți mari într-un loc, pe care orice locuitor al pădurii îl știe. Locul acesta se numește sărărie. Astfel căprioarele, veverițele, mistreții și toți care doresc, au sare cît potesc. Mai mult despre meseria sa minunată, noi vom vorbi altă dată. Cel mai bine ar fi, dacă în pădure mai des vom veni.

SCOICA MINUNATĂ

Mă credeți că eu și iarna, uneori, sînt la mare chiar dacă mă vedeți alergînd aici prin ninsoare? Da, chiar și atunci cînd sînt la sîniuș împreună cu alți copii pe derdeluș. Cum reușesc? Foarte simplu: ascult și mă gîndesc. Pentru aceasta am o scoică nu tocmai pitică, pe care atunci cînd o duc la ureche, de iarnă nu mi-e frică. Datorită ei aud tot ce se întîmplă la mare, chiar dacă între noi se află păduri, sau un munte oarecare. Ba mai mult. Pot să și discut. Cu cine? Cu oricine. De pildă cu valurile, cu pescărușii, cu delfinii, chiar și cu crabii pot vorbi. Aflați că am vorbit și cu Marea într-o zi. Am vorbit și cu peștișorii desenați de mine pe nisip. Dar stați să vă explic. Noaptea, Marea trimite un val, care adună toți peștișorii desenați pe mal. Acesta îi duce în adînc, unde se întîmplă o scamatorie, pe care nimeni nu o știe. În orice caz, spre dimineață peștișorii prind viață. Deci și datorită copiilor care desenează, numărul mare de pești se păstrează.

Revenind la scoica mea minunată, să vă spun ce am auzit odată. Marea a lăsat pe uscat un nou hotel, în care voi locui la vară împreună cu fratele meu Ionel. Bineînțeles că nu era tocmai finisat. Dar asta au făcut-o oamenii mari, imediat.

Să știți că în vacanța mare am legat prietenii mai multe ca oricare. Un prieten foarte drag mi-a fost un val venit din larg. Cu valul acesta zilnic m-am jucat. Eu îi aruncam mingea de pe uscat, iar el mi-o aducea înapoi, neintirziat.

Da, ca oricare vacanță, și asta s-a sfârșit. Marea, drept amintire, o scoică minunată mi-a oferit. Datorită ei, și iarna pot vorbi cu prietenii mei.

Mergeți și voi la mare, împrieteniți-vă cu ea și veți primi o scoică asemănătoare.

PEȘTERA

De data asta, vă rog să vă grupați bine-bine, pentru că ne aflăm într-o poveste în care de la pagină la pagină, te miri ce mai vine.

Iată, nu departe de aici se află o peșteră mare, în care precis vom avea o întâmplare. (Peștera orte ca o gură pentru munte, prin care ajungem în gitlejul lui, sau poate chiar sub frunte.) Mie chiar că mi se face frică, văzînd cît e ceata noastră de mică. Și, totuși, dacă mă gîndesc nițel, frica nu-i întemeiată de fel. Se știe, din orice poveste scrisă, că de cel mai mic dintre frați Zmeoaica a fost învinsă. Iar noi cei ce formăm ceata, sintem voinicii din poveștile citite de tata. Deci la drum, spre peștera ce o zărim acum.

Pentru a nu avea surprize, eu propun să ne facem un plan, apoi să-l supunem unei analize. Și asta nu ca să mă aud bătînd din gură, ci pentru că întunericul ne-ar putea face vreo figură. Să știți că peștera este foarte adîncă, pentru că uritul de întuneric mereu o mî-nincă. Și așa orb și nesățios cum este el, ar putea foarte ușor să mî-nince un voinicel. Și unde mai puneți că peștera de aci, are drumuri foarte încilcite, mai ceva ca labirintul din parcul de copii. Așa că avem nevoie de ceva care să lumineze, încît și întunericul să se minuneze. Dar stați, că am găsit rezolvarea! Folosim licuriciul care ne-a luminat aseară cărarea. Cu cît întunericul este mai mare, cu atît licuriciul va lumina mai tare.

Vai de mine, dar asta ce mai este? Cine a apărut în poveste? E chiar Ursulețul Lăbuțe-moi, care aleargă spre noi. Să nu vă temeți deloc, fiindcă probabil vrea să ne propună un joc. Dar de ce plînge ca un copil cu lacrimi de crocodil? Eu zic să-l ascultăm, poate că reușim să-l ajutăm.

— De doi ani și-o primăvară, mama mea Ursoaica doarme în peșteră și nu iese afară!

Copii, pe mine m-a impresionat Ursulețul, a cărui mamă nu s-a săturat de hibernat. Așa că la drum, pentru a trezi Ursoaica, oricum.

Rog pe Cristian, mai întâi să vină, pentru a face cu licuriciul lumină. Vom merge cîte unul, ori vreți, ori nu vreți. Asta pentru a nu ne lovi de pereți. O clipă vă rog să stați pe loc. Vreau să vă pun o întrebare, ce mă arde ca un foc. Există aici, unul numit Ciufulici? Adică să aibă părul nespălat și nepieptănat? Am pus această întrebare, fiind posibilă o neplăcută intimplare. În peșteră se află zeci de lilieci. Și, ce mai tura-vura. Ei stau și pindesc pe cei ce nu-și îngrijesc frizura. Stau cu capul în jos atârnați de tavan, iar cînd simt clientul coboară ca un bolovan. Apoi îi smulg părul fir cu fir, pînă rămîne cu scăfirlia ca Moșu Zamfir.

Deci nu avem voinici nespălați? Perfect. Acum puteți să înaintați. Dar cu grijă mare, pentru că nu mergem chiar la plimbare. Aici drumul este alunecos, pămîntul fiind foarte cleios. Și asta pentru că din tavan apa se scurge an de an. Adică ploaia de afară pătrunde prin pămînt, iar din tavan picură iară. Ba e posibil să ne întîlnim cu un riu, ca acelea de la suprafață. (Un riu subteran, care la școală nu se învață.) Dar hai să înaintăm în peștera asta mare, că mi se pare că Lăbuțe-moi dă semne de nerăbdare.

Priviți acum înspre dreapta! Aici își are dormitorul Ursoaica. Deșteapta! Cristian, te rog ține licuriciul mai sus, să vedem cum doarme un urs. Vedeți, ursul doarme ghemuit, pentru că nu-i cu plapoma acoperit. El stă cu ghiarele în gură și suge la ele, visînd la friptură. Acum am să țin Ursoaica de labe, fiindcă am mai multă putere, iar voi să-i turnați în gură puțină miere. Daciana, ferește! Aveți grijă că se trezește! Ce stați cu gura căscată și vă mirați? Așa sint toți urșii din Munții Carpați. Cînd se ridică pe două picioare, sint mai înalți decît un om călare. Așa buimăcită cum e, s-a lovit la cap și mormăie. Acum însă va umbla normal, pe patru labe, ca un animal. Tu, Lăbuțe-moi, ia acest pachetul de la noi. În el se găsesc bomboane umplute cu miere, pe care le presari în urma ta, cînd situația o cere. Și, cum cunoști peștera pe dinafară, du-te înaintea mamei tale și le presară.

Noi, copiii, mult nu vom mai zăbovi. Mamele noastre vor fi neliniștite și, dacă nu mă înșel, vacanța e pe sfîrșite. Promit însă cetei noastre de voinici, că și altă dată vom veni aici. Atunci vom intra mai în adîncime, unde vom vedea lucruri de care nu știe orișicine. O să vedeți niște țurțuri care nu se topesc, ci dincontra, an de an ei cresc. E interesant de văzut cum unii cresc de jos în sus, alții de sus în jos, și asta numai ca peștera să arate mai frumos.

Și acum să pornim înapoi, în ordine și fără tărăboi.

SĂ OCROTIM PĂSĂRELELE

Acum este ceasul fermecat, cind fiecare mugure s-a spart. Pocnitura este așa de mare, că și bunicul a auzit-o și pornește în grădină pe cele trei picioare. (Unul este bastonul indoit, ce-i ușurează mersul nemaipomenit.)

Copacii sînt prevăzuți cu astfel de pocnitoare, pentru a fi de ajutor păsărilor călătoare. Tocmai de aceea mugurii sînt mulți, pentru a fi auziți peste mări și munți. Căci după această detunătură, păsările se adună cu sutele și miile, pentru a popula pădurile, livezile și cîmpiile.

Astfel natura decretează primăvară, iar păsările se adună ca pionierii la muncă voluntară. Zic muncă, deoarece la noi în luncă am văzut cum cîntă și ciugulesc viermișorii care năpădesc, toți copacii . . . săracii. Am impresia că păsărelele lucrează foarte organizat, din moment ce forfota nu a încetat. Cind unele se odihnesc noaptea, altele continuă activitatea. Ce-ar fi să vină o pasăre oarecare, să spună: „acum toată lumea la culcare”?

Viermii ăștia ticăloși, ar ronțai toți copacii, chiar și pe cei mai groși. Să știți că așa s-a întimplat și cu Luna, care nu a fost o piatră stearpă întotdeauna. Și uite că acum Luna nu face nici o brinză, aleargă pe cer toată noaptea ca o minză. Doar că mai luminează din cind în cind, dar ce folos, că noaptea copiii dorm și visează la soarele blind. Deci, noi toți trebuie păsărelele să le ocrotim, pentru că ele ajută ca Pămîntul să rămînă frumos, așa cum îl știm.

POVESTE CU UN BALAUR

La început am intrat în pădure, pentru a culege mure. Veți spune: ce mare scofală poate fi, din moment ce au făcut-o și alți copii? Dar dacă aveți puțină răbdare, veți auzi o nemaipomenită întâmplare.

După ce am mâncat, nu peste măsură, ne-am așezat, așteptând de la pădure mură-n gură. Dar degeaba am stat. Nici o mură nu ni s-a dat. Atunci, am hotărît în unanimitate să pătrundem în pădure pînă la jumătate. Și asta, numai pentru a ne convinge dacă există balauri și dacă-i putem învinge. Fiindcă din basme am aflat că în păduri locuiesc balauri cu numeroase făpturi. Așa că am pornit la drum în speranța că-i vom întîlni oricum. Teama am lăsat-o la o parte, hotărîți să-i răpunem ca în carte.

După un timp, înaintarea ne era destul de grea, pentru că pădurea se indesa. Dar copacii, drăguții de ei, ne-au fost ghizi la toți trei. Unul gros și mai mare s-a dovedit foarte bun la orientare. Probabil că a mai condus și alți copii prin povestea de aci. Noi eram atenți la fiecare pas, fiindcă ne puteam întîlni cu un balaur nas în nas.

Și, cam de cînd am început a vă povesti, unul cit toate zilele se și ivi. În primul moment am rămas toți stană de piatră, uimiți de felul cum arată. Era mai grozav ca în povestea cu Merele de aur. Ce să vă spun, un exemplar minunat de balaur. După ce ne-am săturat de atîta mirare, am început să-i numărăm capetele cu voce tare. Apoi, fiecărui i s-a repartizat un număr egal de capete pentru rețezat. Iar pentru a-i da de înțeles ce avem de gînd, am folosit degetele numărînd: unu, doi, trei . . . și așa mai departe. Pentru fiecare, cam șapte.

Să știți că balaurul ăsta nu era tocmai prost, din moment ce și-a dat seama că împotrivirea nu are rost. Singura lui salvare era s-o ia la sănătoasa, în grabă mare. Zis și făcut. Într-o clipă fu nevăzut. Atunci, am pornit toți trei, alergînd pe urmele lui ca niște zmei. L-am ajuns destul de ușor, fiind mai iuți de picior. Și cînd mai gata-gata

să punem mina pe fugar, se întâmplă un lucru extraordinar! Șmecherul ne-a aruncat trei pachete cu gumă de mestecat. Nu spun că nu am zăbovit nițel, dar asta nu înseamnă că renunțăm să punem mina pe el. Balaurul credea că ne vom apuca îndată să mestecăm guma toată. Noi însă știam că prea multă gumă strică, iar în timpul alergării nici nu se indică. Deci am pus pachetele în buzunare și . . . pe urma balaurului cu viteză mare.

Ei, și când ziceam că l-am înhățat, se întâmplă ceva foarte ciudat. Pe măsură ce ne apropiam de el, balaurul se făcea tot mai mititel. Și atunci, desigur că de frică, s-a făcut cit o furnică. Am încercat noi să-i explicăm că nici un cap nu avem de gând să-i rețezăm. Dar degeaba. Pe balaur l-a înghițit iarba. Păcat că s-a întâmplat așa. Ne puteam împrieteni și juca.

În orice caz, de atunci toții copiii, chiar și cei din grupa mică, se joacă prin pădure fără frică.

LUCRURI CU TEMEI

Hai să arătăm cum înțelegem noi lucrurile despre care părinții ne spun: „Aveți răbdare că vi le explicăm!”. De fapt, nu ni le explică nimenea, fiindcă mereu ne amină, intervenind cite ceva. De exemplu, orice copil vrea să știe cât poate urca de sus o ciocirtie. Sau: de ce zboară păsările, iar noi nu zburăm? La care ni se răspunde: „Acum culcă-te, iar mâine o să discutăm!”. Sau: de ce Luna este rotundă ca un ban, iar altă dată ca o felie de bostan? Oare noaptea soarele se duce să se culce? De ce bunica are riduri pe față și-și pune ochelarii în fiecare dimineață?

Și așa o sumedenie de întrebări, cu care-i pisăm, chiar dacă știm să răspundem. Noi însă vrem să-i încercăm.

Se poate deduce foarte ușor că nouă mintea ne merge în pas alergător. Adică, un lucru mai ciudat, pe loc este explicat. Nu ca la dumnealor, bunăoară, care-și frământă mintea de se omoară. Iată un răspuns rapid, care celor mari le dă mult de gândit. Cum să facem ca pe pământ să nu mai existe război? Foarte simplu: să asculte de noi. Renunțând la înarmare, va fi ferit de război fiecare. N-ar fi rău să renunțăm și noi la acele jucării, cu care sînt înarmați mulți copii. Unele din ele, cum ar fi de exemplu o pușcă, pot fi considerate jucării care mușcă. Dar dacă totuși le mai avem, promitem să tragem numai în lupi, să mai moară nițel.

Sau, o problemă și mai și, pe care o pricep mulți copii. De ce cînd toamna sosește, tot copacul se desfrunzește? Fiindcă frunzele sînt învechite, adică slăbite. Și atunci, la orice mișcare, ele se desprind în număr mare. Apoi, este anotimpul prielnic, pentru vîntul puternic. El, cu forța asta de uriaș, ar aduce toate frunzele în oraș. Dacă ar găsi frunze cînd vine, într-un ceas, străzile ar fi pline. Dar cum pădurea ne este prietenă și n-ar vrea să aibă vreo vină, își ascunde toate frunzele la rădăcină.

Sau o altă întrebare, unde ni se cere „răbdare”. De ce riurile curg de la deal la vale, cînd ar putea face și întoarsa cale? Se întimplă așa, fiindcă izvorul este mic și s-ar putea ineca.

Vedeți copii, că putem răspunde la o mie de întrebări? Sau chiar la două mii? Dar punem părinților întrebările de aici, fiindcă se zice că și ei au fost mici. Cu ce știm noi, și cu ce mai știu ei, găsim fiecărui lucru un temei.

INIMA COPACILOR

Am auzit că instrumentele muzicale se fac din inimă de copac. El se alege încă din vară, când vîntul e ca un arcuș, iar copacul ca o vioară. Iarna, cînd inima lui încetează să bată (la copaci așa este planificată), tăietorii îl duc la timplărie, unde cu instrumente de chirurgie i se despică pieptul pe dată și i se scoate inima cea minunată. Odată inima scoasă afară, n-ai decît s-o deschizi și găsești . . . ce credeți? O vioară! Se întîmplă uneori ca dintr-o inimă să scoți două violi. Sau altă dată, să găsești o chitară adevărată. În tot cazul, un lucru este cert: cu inimile copacilor poți susține, dacă te pricepi, un concert. O spun, pentru că mă bazez pe ceva: de multe ori am auzit cum pădurea cînta. Însă n-aș vrea să rămînă nimenea trist: cîntă numai în mina unui artist!

ȘEFUL DE GARĂ

La o anumită oră din noapte, în orice caz înainte de șapte, un nenea cu paletă, sau poate chiar cu rachetă, face să apară tot ce vedem noi în gară. El susține că poate oricine, dacă învață o școală. Sută la mie, că mai e ceva ce numai el știe. Altfel cum poți să explici pornirea trenului la opt fără cinci? Parcă nu l-am văzut făcând semn cu paleta atunci când a plecat tanti Saveta? Așa că, să lase modestia, că eu știu care-i scamatoria. Cred că este un mare vrăjitor, cu paleta pe lângă picior. Când o ridică, ea devine fermecată, iar noi vedem că locomotiva-i plecată. Și mai cred că și liniile de fier, tot datorită lui apar și pier. Dar pentru asta nu pot să mai garantez, pentru că o face noaptea, când eu dorm și visez.

CUPRINS

Scrisoare către copii	5
Să coborim la cimpie	7
Despre apele curgătoare	8
Scamatorie	11
Noi cunoștințe	12
Poștașul	14
Cum am găsit-o pe Ileana Cosinzeana . . .	16
Orășelul minunat	19
Nomazii	20
Mărul	21
Buna conviețuire	23
Scoica minunată	25
Peștera	27
Să ocrotim păsărelele	30
Poveste cu un balaur	31
Lucruri cu țemei	33
Inima copacilor	35
Șeful de gară	36

